

3. Особливості облікових систем в США [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.dsbrickworks.com/mzhnarodnij-oblk-ta-audit/175-osoblivost-oblkovix-sistem-v-ssha.html>

4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій № 291 від 30.11.1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання" затверджено наказом Міністерства фінансів України № 20 від 31.01.2000 р. із змінами і доповненнями [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>.

УДК 657.6.012.16

АНАЛІТИЧНІ ПРОЦЕДУРИ В АУДИТІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Романюк І. – ст.4-го курсу, гр.ОПвн-41

Науковий керівник – Гриник О. І. – викладач

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

В сучасних умовах розвитку економіки України зростає значення аналітичних процедур як різновиду незалежних аудиторських доказів стосовно того, чи складені фінансові звіти суб'єкта господарювання в усіх суттєвих аспектах згідно з визначеною концептуальною основою фінансової звітності, що й обумовлює актуальність теми дослідження.

Питанням використання аналітичних процедур в аудиті приділяли увагу такі автори, як А.В. Бодюк, В.С. Рудницький, Н.І.Дорош, Я.А. Гончарук та ін. Так, Я.А. Гончарук та В.С. Рудницький виказують думку про застосування аналітичних процедур не тільки на початковій та завершальній стадіях аудиту, а й під час збору аудиторських доказів[2]. З ними погоджується й А.В. Бодюк у монографії «Методологічні та нормативно правові аспекти аудиту підприємницької діяльності»[1]. Н.І. Дорош ретельно описує порядок використання аналітичних процедур на стадії планування та визначає сутність аналітичних процедур як перевірки по суті у монографії «Аудит: методологія і організація»[3]. Разом з цим, питання сутності та призначення аналітичних процедур в аудиті у сьогоденні потребують подальшого дослідження.

Аудит в Україні здійснюється на базі Закону України «Про аудиторську діяльність» та міжнародних стандартів аудиту, надання впевненості та етики [4].

Згідно з міжнародними стандартами аудиту метою аудиту фінансової звітності є забезпечення можливості висловлення думки аудитором про відповідність підготовленої фінансової звітності визначеним вимогам до неї.

Для висловлення такої думки аудитор повинен зібрати аудиторські докази, різновидом яких є аналітичні процедури. Аналітичні процедури як різновид аудиторських доказів можуть бути використані в аудиті при умові їх об'єктивності та такого рівня довіри, з яким можна поклатися на результати, отримані за допомогою цих аналітичних процедур [5].

МСА 520 «Аналітичні процедури» визначає аналітичні процедури як аудиторські процедури, які передбачають аналіз важливих фінансових показників та тенденцій з подальшим дослідженням відхилень та взаємозв'язків, що суперечать іншій відповідній інформації або відхиляються від показників, які очікуються.

Аналітичні процедури передбачають порівняння фінансової інформації суб'єкта господарювання з

інформацією за минулі періоди, що піддається порівнянню; плановими розрахунками суб'єкта господарювання (наприклад, бюджетами) або прогнозами аудитора (наприклад, оцінкою запасів); тотожною інформацією по галузі.

МСА 520 рекомендує застосовувати аналітичні процедури:

1) при плануванні аудиту;

2) як процедури по суті, коли їх використання може бути більш ефективним або продуктивним, ніж інші аудиторські процедури;

3) на заключній стадії аудиту.

При плануванні аудиту метою аналітичних процедур є вивчення діяльності суб'єкта господарювання й сфер потенційного ризику; оцінка аудиторського ризику та рівня суттєвості; визначення характеру, часу і розміру інших аудиторських процедур тощо. Інформаційною базою при цьому є засновницькі документи, рішення зборів акціонерів, аудиторський звіт та висновок за минулий рік тощо.

Метою проведення аналітичних процедур як аудиторських процедур по суті є перевірка фактичної наявності у звітності суттєвих перекручень. Для проведення аналітичних процедур на цьому етапі використовуються облікові, планові та позаоблікові дані. В процесі проведення аналітичних процедур по суті аудитор може зробити висновок про реальність і перспективи фінансового стану суб'єкта господарювання і оцінити вірогідність його безперервної діяльності. На заключній стадії аудиту аналітичні процедури використовують для оцінки та аналізу результатів перевірки, написання звіту й підготовки пропозицій для керівництва суб'єкта господарювання, складання аудиторського висновку, а також оформлення акта виконаних робіт. У випадку, коли аудитор на заключній стадії аудиту зробить висновок про недостатність аудиторських доказів для висловлення думки про відповідність складених фінансових звітів суб'єкта господарювання в усіх суттєвих аспектах визначеній концептуальній основі фінансової звітності, він може провести додаткові аудиторські процедури з метою одержання необхідної уточнюючої інформації.

Аналітичні процедури в аудиті дозволяють аудитору з'ясувати особливості діяльності суб'єкта господарювання - замовника аудиту, сфери потенційного ризику, аудиторський ризик та рівень

суттєвості, виявити наявність перекручень у фінансовій звітності, проаналізувати фінансовий стан замовника та оцінити вірогідність його безперервної діяльності, визначити необхідність проведення

додаткових аудиторських процедур та розробити рекомендації щодо покращення фінансового стану замовника, що є важливим в сучасних умовах розвитку економіки України.

Література

1. Бодюк А.В. Методологічні та нормативно-правові аспекти аудиту підприємницької діяльності: Монографія. – к.: Кондор, 2005. – 356.
2. Гончарук Я.А., Рудницький В.С. Аудит: Навч. посібник. – Львів: Світ, 2002. – 296с.
3. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2001. – 402с.
4. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22 квітня 1993 р. (із змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради України.
5. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2006 року.

УДК 658.155

АНАЛІТИЧНІ ПРОЦЕДУРИ В КОНТРОЛІ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Шмігель В.В. – ст. 5 курсу, ОПДзвм-11

Науковий керівник - Гордополова Н.В. – к.е.н., доцент

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Основною метою діяльності кожного суб'єкта господарювання є отримання прибутку, а найбільш значний фінансовий результат підприємству приносить операційна діяльність. Від ефективності здійснення операційної діяльності залежить загальний фінансовий стан підприємства. Неefективне управління операційною діяльністю може привести до значних втрат.

Фінансовий аналіз та контроль, як основні чинники підвищення ефективності діяльності підприємства мають значний вплив на результативність діяльності суб'єктів господарювання і сприяють досягненню її основної мети – одержанню прибутку.

Контроль та аналіз є не тільки складовими інших функцій процесу управління, але і самостійними функціями, від результатів здійснення яких залежить ефективність роботи підприємства і його підрозділів. Тому, фінансовому аналізу та контролю в системі управління підприємством слід надавати важливого значення на всіх рівнях їх формування і функціонування.

Сутність операційної діяльності та особливості її контролю та аналізу достатньо повно розкрито у літературних джерелах вітчизняних і зарубіжних вчених, автори схоже трактують операційну діяльність, але її сутність розкривають через характеристику різних її особливостей. Чинна нормативна та законодавча база з питань дослідження потребує удосконалення законодавчих актів, доопрацювання нормативних документів та узгодженості їх між собою з урахуванням специфічних особливостей операційної діяльності підприємств.

Для здійснення комплексного аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства використовується система показників, що відображає його платоспроможність, ліквідність, інтенсивність використання капіталу та ефективність виробництва.

Система показників включає:

- аналіз платоспроможності;
- загальний коефіцієнт покриття;
- коефіцієнт абсолютної (термінової) ліквідності;

Аналіз фінансової стійкості:

- коефіцієнт фінансової автономії;
- коефіцієнт фінансової залежності;
- маневреність робочого капіталу;
- коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами оборотних активів.

Аналізуючи показники прибутку виділимо такі етапи досліджень:

- аналіз складу і динаміки балансового прибутку;
- аналіз фінансових результатів від реалізації продукції, робіт та послуг;
- аналіз рівня середньореалізаційних цін;
- аналіз фінансових результатів від інших видів діяльності;
- аналіз рентабельності діяльності підприємства;
- методика розрахунку резервів збільшення суми прибутку і рентабельності;
- аналіз розподілу і використання прибутку підприємства.

Розподіл прибутку визначається об'єктивними та суб'єктивними факторами. До об'єктивних належить зміна нормативно-правової бази відрахувань з прибутку за ставками оподаткування, зміна структури пільг в оподаткуванні, зміна граничних рівнів рентабельності при ціноутворенні. Суб'єктивні – це зміни політики вищої адміністрації стосовно ставок дивідендних виплат, інвестування, матеріального заохочення тощо.

У процесі контролю розподілу прибутку, крім застосування аналітичних процедур, іноді виконують аудиторські процедури, пов'язані з визначенням повноти формування прибутку та його розподілу, дотримання нормативно-правової бази та внутрішніх положень щодо цільового розподілу прибутку.

Отже, необхідність застосування аналітичних процедур в контролі фінансово-господарської діяльності підприємства в сучасних ринкових умовах обумовлена такими обставинами:

1. За допомогою аналізу контролюється фінансовий стан підприємства, що дозволяє